

Broj: 517/16

Podgorica, 28. jun 2017. godine

MP/MP

Odgovor stranci na podnesak

Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore obratili ste se podneskom u kojem ste naveli: da tražite od Zaštitnika da učini sve, ama baš sve javno ili tajno da se raspiše referendum za ulazak Crne Gore u Nato alijansu; da ćete u protivnom smatrati kako u svoje ime tako i u ime svih onih kojih ima dovoljno i stavljaju interese svoje države ispred svih interesa, da su im osnovna ljudska prava i slobode uskraćene da odlučuju o sudbini svoje države.

S tim u vezi ukazujemo Vam na sljedeće:

- Ustavom Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br.1/07 i 38/13), određeno je: da je nosilac suverenosti građanin koji ima crnogorsko državljanstvo; da građanin vlast ostvaruje neposredno i preko slobodno izabranih predstavnika. (član 2 st.1 i 2); da je vlast uređena po načelu podjele vlasti na: zakonodavnu, izvršnu i sudsku; da zakonodavnu vlast vrši Skupština, izvršnu vlast vrši Vlada, a sudsku sud; da je vlast ograničena Ustavom i zakonom; da ustavnost i zakonitost štiti Ustavni sud (član 11 st.1,2,3,4 i 6); da Crna Gora, na principima i pravilima međunarodnog prava, saraduje i razvija prijateljske odnose sa drugim državama, regionalnim i međunarodnim organizacijama; da Crna Gora može stupati u međunarodne organizacije; da Crna Gora ne može stupiti u savez sa drugom državom kojim gubi nezavisnost i puni međunarodni subjektivitet (član 15); da se Zakonom u skladu sa Ustavom, uređuju način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda, kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje (...) druga pitanja od interesa za Crnu Goru. (član 16. tač. 1 i 5); da Skupština: donosi ustav; donosi zakone; donosi druge propise i opšte akte (odluke, zaključke, rezolucije, deklaracije i preporuke); (...) **raspisuje državni referendum**, potvrđuje međunarodne ugovore (član 82 tač.1,2,3, 11 i 17); **da predlog za raspisivanje državnog referenduma mogu podnijeti: najmanje 25 poslanika, predsjednik Crne Gore, Vlada ili najmanje 10% građana koji imaju biračko pravo** (član 93 stav 3).

- Zakonom o referendumu ("Službeni list RCG", br.9/01), propisano je: da se ovim zakonom uređuje raspisivanje i sprovođenje referenduma, kao oblika prethodnog izjašnjavanja građana, organi za sprovođenje referenduma, način neposrednog izjašnjavanja građana na referendumu i zaštita prava građana u sprovođenju referenduma (član1); da se referendum u Republici Crnoj Gori raspisuje radi prethodnog izjašnjavanja građana o pojedinim pitanjima iz nadležnosti Skupštine Republike Crne Gore, na teritoriji ili dijelu teritorije Republike; **da se republički referendum mora raspisati radi prethodnog izjašnjavanja građana o promjeni državnog statusa, promjeni oblika vladavine i promjeni granica**; da se republički referendum može raspisati radi prethodnog izjašnjavanja građana o pojedinim pitanjima iz nadležnosti Skupštine Republike (član 3 stav 1 i 2); da Odluku o raspisivanju republičkog referenduma donosi Skupština Republike, većinom glasova ukupnog broja poslanika u Skupštini. (član 5 stav 1)

Analizirajući navedene relevantne propise, dakle, proizilazi: da Ustav kao najviši pravni akt uspostavlja politički i pravni poredak države; da je pitanje referenduma u Crnoj Gori načelno regulisano Ustavom Crne Gore, a detaljnije drugim zakonskim aktima kao što je Zakon o referendumu i Zakon o lokalnoj samopuravi; da je prema Ustavu Crne Gore građanin nosilac suverenosti i sva vlast potiče od građanina; da građanin ostvaruje vlast izborom svojih predstavnika i neposrednim odlučivanjem; da referendum kao oblik neposrednog odlučivanja je drugi način ostvarivanja narodnog suvereniteta odnosno vlasti naroda; da je vršenje zakonodavne vlasti povjereno parlamentu kao narodnom predstavništvu; da Skupština raspisuje državni referendum i da predlog za raspisivanje državnog referenduma mogu podnijeti: najmanje 25 poslanika, predsjednik Crne Gore, Vlada ili najmanje 10% građana koji imaju biračko pravo; da je referendum definisan kao oblik neposrednog odlučivanja građana u obavljanju državne vlasti o pitanjima određenim Ustavom; da se referendum mora raspisati radi prethodnog izjašnjavanja građana o promjeni državnog statusa, promjeni oblika vladavine i promjeni granica; da odluku o raspisivanju Republičkog referenduma donosi Skupština Crne Gore; da se Crna Gora o pitanju njenog stupanja u Nato članstvo nije opredijelila za raspisivanje referenduma, već je na predlog Vlade Crne Gore u okviru svojih normativnih ovlašćenja Skupština Crne Gore donijela Zakon¹ kojim su obezbijeđeni uslovi za stupanje Crne Gore u pomenutu međunarodnu organizaciju.

Kod ovakvog stanja stvari, obavještavamo Vas da Zaštitnik nema mandat da predlaže raspisivanje referenduma.

Zaštitnik ima razumijevanje za Vaš zahtjev i za podijeljena mišljenja građana o učlanjenju Crne Gore u Sjeveroatlanski savez. Međutim, polazeći od ustavnih i zakonskih rješenja Skupština Crne Gore imala je mandat da odluči o načinu pristupanja Crne Gore ovoj međunarodnoj

---

¹ Zakon o potvrđivanu sjeveroatlanskog ugovora i protokola uz sjeveroatlanski ugovor o pristupanju Grčke i Turske ("Službeni list CG- Međunarodni ugovori" br 4/2017).

organizaciji, a shodno ekonomskom i političkom stanju države i njenom statusu u kontekstu ukupnih međunarodnih kretanja.

Takođe Zaštitnik smatra neophodnim da Vam ukaže da je rad Zaštitnika transparentan i otvoren, zasnovan na načelima pravde i pravičnosti i najboljim interesima građana koji traže postupanje Zaštitnika.

Postupak Zaštitnika se temelji na načelu povjerljivosti, ali ovo načelo isključuje mogućnost tajnog preduzimanja mjera ili radnji.

S poštovanjem,

ZAŠTITNIK
LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE
Šučko Baković